

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0143/2012

24.4.2012

RAPORT

Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia
(2010/2308(INI))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Rita Borsellino

RR\900042ET.doc

PE473.725v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

PR_INI

SISUKORD

	Lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS	10
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	15

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia kohta

(2010/2308(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse eriti ELi põhiõiguste harta artikleid 6, 7, 8, artikli 10 lõiget 1, artikleid 11, 12, 21, 47–50, 52 ja 53,
- võttes arvesse eriti Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõiget 2 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotise (vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala) 1., 2., 4. ja 5. peatükki,
- võttes arvesse nõukogu 25. veebruari 2010. aasta otsust sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee moodustamise kohta¹,
- võttes arvesse dokumenti „Stockholmi programm – avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel” ning komisjoni teatist pealkirjaga „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala Euroopa kodanikele. Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava”(COM(2010)0171),
- võttes arvesse nõukogus 25. ja 26. veebruaril 2010. aastal vastu võetud Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegiat („Euroopa julgeolekumudeli suunas”),
- võttes arvesse nõukogus 30. novembril 2005. aastal vastu võetud Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse strateegiat,
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule pealkirjaga „ELi sisejulgeoleku strateegia toimimine: viis sammu turvalisema Euroopa suunas” (COM(2010)0673),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule pealkirjaga „ELi sisejulgeoleku strateegia rakendamise esimene aastaaruanne” (COM(2011)0790),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Liidu keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja tuumajulgeoleku suurendamise kohta – ELi KBRT-julgeoleku tegevuskava (COM(2009)0273),
- võttes arvesse nõukogu 24. ja 25. veebruari 2011. aasta järeldusi Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia toimimist käsitleva komisjoni teatise kohta,
- võttes arvesse nõukogu 8. ja 9. novembri 2010. aasta järeldusi organiseeritud ja rasket rahvusvahelist kuritegevust käsitleva ELi poliitikatsükli loomise ja rakendamise kohta,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi ELi prioriteetide kehtestamise kohta võitluseks

¹ ELT L 52, 3.3.2010, lk 50.

organiseeritud kuritegevusega aastatel 2011–2013,

- võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori 17. detsembri 2010. aasta arvamust, mis käsitleb komisjoni teatist „ELi sisejulgeoleku strateegia toimimine: viis sammu turvalisema Euroopa suunas”,
 - võttes arvesse Europoli aruannet ELi terrorismi olukorra ja suundumuse kohta (TE-SAT 2011),
 - võttes arvesse Europoli hinnangut ELi organiseeritud kuritegevuse ohtude kohta (OCTA 2011),
 - võttes arvesse 2003. aasta Euroopa Liidu julgeoleku strateegiat² ja 2008. aasta aruannet selle rakendamise kohta³,
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2009. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kodanike teenistuses” – Stockholmi programm⁴,
 - võttes arvesse oma 25. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse kohta Euroopa Liidus⁵,
 - võttes arvesse oma 14. septembri 2011. aasta resolutsiooni ELi jõupingutuste kohta korruptsiooniga võitlemisel⁶,
 - võttes arvesse oma 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni ELi terrorismivastase võitluse poliitika peamiste saavutuste ja edasiste ülesannete kohta⁷,
 - võttes arvesse asjaomast Euroopa ja riikide konstitutsioonikohtute kohtupraktikat, mis käsitleb proportsionaalsuse kriteeriumit, ning vajadust järgida seda demokraatliku ühiskonna riigiasutustes,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni arvamust (A7-0143/2012),
- A. arvestades, et Lissaboni lepingu jõustumine on veelgi kindlustanud vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala põhiõiguste ning liikmesriikide erinevate õigussüsteemide ja traditsioonide austamise mõttes; arvestades, et vastavalt aluslepingu sätetele kuuluvad need poliitikavaldkonnad liidu ja liikmesriikide ühisesse pädevusse;

² „Turvaline Euroopa paremas maailmas – Euroopa julgeolekustrateegia”, mis kiideti heaks 12. detsembril 2003. aastal Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel ning koostati ELi kõrge esindaja Javier Solana juhtimisel.

³ „Euroopa julgeolekustrateegia rakendamise aruanne – julgeoleku tagamine muutuv maailmas”, S407/08.

⁴ ELT C 285E, 21.10.2010, lk 12.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0459.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0388.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0577.

- B. arvestades, et Lissaboni leping on sidunud ELi julgeolekupoliitika tugevalt erilise ELi õigusriigi põhimõttega, pannes aluse sellise julgeoleku tegevuskava väljatöötamisele, mis on ühine ELile ja liikmesriikidele ning mille üle teostatakse demokraatlikku järelevalvet Euroopa ja liikmesriikide tasandil; arvestades, et selle poliitika tugevdamine peab põhinema demokraatlikel väärtustel, inimõigustel ja põhivabadustel;
- C. arvestades, et igasugune julgeolekupoliitika peab hõlmama ka ennetust, mis on eriti oluline ajal, mil majanduslik ja sotsiaalne ebavõrdsus kasvab ning ohustab põhiõiguste tõhusust;
- D. arvestades, et Stockholmi programmis rõhutati, et välja tuleks töötada ELi sisejulgeoleku strateegia, et veelgi parandada julgeolekut liidus, kaitsta seeläbi ELi kodanike elu ja turvalisust ning võidelda tulemuslikult organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja muude ohtude vastu, austades seejuures põhiõigusi ning järgides rahvusvahelise kaitse ja õigusriigi põhimõtteid;
- E. arvestades, et hoolimata Lissaboni lepingu jõustumisest ei ole liikmesriigid ega komisjon seni kavandanud Euroopa Parlamendile selles protsessis mingit rolli;
- F. arvestades, et aastateks 2010–2014 kavandatud sisejulgeoleku strateegiat käsitlevas komisjoni teatises on määratletud viis prioriteetset valdkonda, kus EL võib pakkuda lisaväärtust, nimelt raske ja organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja küberkuritegevuse vastu võitlemine ja nende ennetamine, välispiiride haldamise tugevdamine ning loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud õnnetuste suhtes vastupanuvõime tugevdamine;
- G. arvestades, et sisejulgeoleku strateegia rakendamist käsitlevas komisjoni esimeses aastaaruandes tunnistatakse, et kõik 2010. aastal määratletud viis eesmärki jäävad kehtima, ning antakse ülevaade hetkeolukorrast, senistest edusammudest ja edasisest tegevusest;
- H. arvestades, et Stockholmi programmis märgiti, et sisejulgeoleku strateegia väljatöötamine, järelevalve ja rakendamine peaks olema üks sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee põhiülesandeid;
1. tunnustab tööd, mida on tehtud sisejulgeoleku strateegia ning sisejulgeoleku strateegia raames väljatöötatud Euroopa julgeolekumudeli aluseks olevate peamiste põhimõtete loomiseks, eeskätt turvalisuse, vabaduse ja eraelu puutumatuse tugevamate seoste osas ning liikmesriikide vahelise koostöö ja solidaarsusega seoses; rõhutab, et ELi julgeolekumeetmed ja koostöö peavad olema kooskõlas liidu põhiõigustega seotud kohustustega ning keskenduma sihipärasele õiguskaitse- ja luuretegevusele, millel on tõestatud suutlikkus vähendada kuritegevuse taset ja ennetada terrorirünnakuid;
 2. rõhutab, et vabadus, turvalisus ja õigus on eesmärgid, mille poole tuleb püüelda paralleelselt, ning usub, et ELi harta rakendamine peab olema täiemõdulise sisejulgeoleku strateegia tuum; tuletab meelde, et vabaduse ja õiguse saavutamiseks tuleb alati püüelda turvalisuse poole kooskõlas aluslepingute põhimõtete, õigusriigi põhimõtte ja liidu põhiõigustega seotud kohustustega;

3. võtab teadmiseks edusammud, mida liikmesriigid ja komisjon on teinud organiseeritud ja rasket rahvusvahelist kuritegevust käsitleva ELi poliitikatsükli raames, et täita üldisi strateegilisi eesmärke meetmete abil, mis tuginevad valitsustevahelisele koostööle operatiivtasandil; usub sellegipoolest, et vaja on eristada selgelt ELi ja liikmesriigi tasandi ülesandeid, et Euroopa Parlament peab protsessis osalema poliitiliste orientiiride, rakendamise ja tulemuste hindamise etapis ning et 2013. aastal tuleks läbi viia Euroopa poliitikatsükli põhjalik hindamine; on lisaks seisukohal, et tsükkel tuleks selle olemusest lähtuvalt ümber nimetada ELi operatiivtsükliks; palub liikmesriikidel korrapäraselt hinnata riiklike organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise kavade täiendavust Euroopa tasandil koostatavate kavadega ning analüüsida saavutatud tulemusi ja Euroopa strateegilisi ja operatiivseid tulevikuperspektiive, kaasates ELi institutsioonid, asjaomased ELi ametid ja liikmesriikide parlamendid;
4. peab ühtlasi vajalikuks näha 2014.–2020. aasta mitmeaastases raamistikus selle strateegia rakendamiseks vastava fondi kaudu ette piisavad rahalised vahendid;
5. tuletab meelde, et julgeolekupoliitika alane pädevus on jagatud ELi ja liikmesriikide vahel ning tegemist on valdkonnaga, kus tuleb järgida subsidiaarsuse põhimõtet; on seisukohal, et sisejulgeoleku strateegia raamistik võib laiaulatusliku ja sidusa käsitusviisi abil anda lisaväärtust kõikide ELi institutsioonide ja liikmesriikide selles valdkonnas tehtavatele jõupingutustele;
6. on seisukohal, et laiaulatuslik ELi tõendus- ja teadmispõhine analüüs käsitletavate ohtude kohta on tõhusa sisejulgeoleku strateegia oluline eeldus ning Europol peaks teiste ELi institutsioonide, organite ja ametite toel läbi viima asjakohase kogu ELi hõlmava analüüsi, toetudes läbipaistvamale ja tugevamale ohtude hindamise metoodikale ja liikmesriikide igakülgsel panusele;
7. tuletab meelde, et Euroopa Parlament on nüüd julgeolekupoliitika valdkonnas täieõiguslik institutsiooniline osaleja ning seepärast on tal õigus osaleda aktiivselt sisejulgeoleku strateegia ja ELi julgeolekumudeli üksikasjade ja prioriteetide kindlaksmääramises ning kõnealuste vahendite hindamises, sealhulgas sisejulgeoleku strateegia rakendamise korrapärase järelevalvetgevuse kaudu, mida ELi toimimise lepingu artiklite 70 ja 71 ning sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee moodustamist käsitleva otsuse artikli 6 lõike 2 alusel teostavad ühiselt EP, liikmesriikide parlamendid ja nõukogu;
8. toetab sellega seoses ning Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide vahelise praeguse koostöö põhjal ideed parlamendi poliitikatsükli kohta, mis tuleb viia hästi kooskõlla muu hulgas komisjoni selle valdkonna iga-aastase aruandlusega ja mis lõpeks parlamendi iga-aastase aruandega sisejulgeoleku strateegia hetkeolukorra kohta;
9. tõstab esile julgeoleku sise- ja välis aspektide vahelise sidususe ja koostoime tähtsust ning rõhutab, et tähtis on tagada sisejulgeoleku strateegia rakendamise meetmete vastavus liidu põhiõigustega seotud kohustustele, eriti ELi lepingu artiklitele 2, 6 ja 7, ning ELi lepingu artiklis 21 sätestatud välispoliitilistele eesmärkidele, samuti rahvusvahelisele inimõigusi käsitlevale ja humanitaarõigusele; võtab teadmiseks ühise dokumendi, mis käsitleb ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) ning vabaduse, turvalisuse ja õigusega (justiits- ja siseküsimused) seotud osalejate vahelisi sidemeid, ning tegevuskavas esitatud meetmed; rõhutab, kui tähtis on asjakohane teabevahetus, konsulteerimine ja koostöö kõigi

asjaomaste osalejatega, samuti lahendused, mille eesmärk on sündmusi pigem ennetada kui neile reageerida; ootab selle töö tulemusi, mida tehakse liikmesriikide ja ELi meetmete täiendavust justitiis- ja siseküsimuste välismõõtmes käsitleva Stockholmi programmi elluviimise raames, samuti algatusi ELi välisjulgeoleku strateegia võimalikuks ajakohastamiseks;

10. rõhutab, et kogu sisejulgeoleku strateegia peaks pikas perspektiivis rohkem keskenduma selgele seosele välisohtude ning julgeolekuohtude vältimisel võimalikku olulist rolli täitvate strateegiate ja meetmete (näiteks suunatud arenguabi, vaesuse vähendamise strateegiad, loodusõnnetuste või inimtegevusest tingitud õnnetuste järgsed taastusprogrammid) puudumise või ebatõhusa kasutamise vahel;
11. võtab teadmiseks, et on määratletud viis põhivaldkonda, milles on ELi ja liikmesriikide tasandil kavandatud erinevaid konkreetseid meetmeid; on seisukohal, et need eesmärgid ei ole ammendavad ning prioriteetide järjekord võinuks olla paremini struktureeritud; rõhutab, et terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus on sisejulgeoleku strateegias peamine prioriteet ja peab selleks jääma; on arvamusel, et käsitleda tuleb ka inimtegevusest tingitud õnnetustele ja loodusõnnetustele, sealhulgas kriitilise tähtsusega infrastruktuuri tõrgetele, vastupanu võime teemat; märgib siiski, et ei näi olevat täielikult põhjendatud või asjakohane võtta sisejulgeoleku strateegia raames meetmeid intellektuaalomandiõiguse jõustamise valdkonnas – teema, mille üle toimub eraldi põhjalik arutelu;
12. usub, et organiseeritud kuritegevus mis tahes kujul, sealhulgas maffia, kujutab suurenevat ohtu ELi kodanike vabadusele, turvalisusele ja õigusele ning võitlus selle vastu peab jääma prioriteediks kooskõlas Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2011. aasta resolutsiooniga organiseeritud kuritegevuse kohta Euroopa Liidus esitatud soovitusetega, võttes aluseks konkreetset andmed ja teabe ELi ja liikmesriikide praeguse koostöö kohta maffia, rahapesu, korrupsiooni, majanduskuritegevuse ja organiseeritud kuritegevuse muude vormide vastases võitluses;
13. palub komisjonil ja nõukogul seada korrupsioonivastane võitlus ELi julgeoleku tegevuskavas esmatahtsaks kohale ning eraldada selleks piisavad vahendid, võttes arvesse, et Stockholmi programmis (punktis 4.1.) on korrupsiooni nimetatud nende piiriüleste ohtude hulgas, mis kujutavad jätkuvalt ohtu liidu sisejulgeolekule ning nõuavad selget ja kõikehõlmavat vastutoimet;
14. tuletab meelde, kui tähtis on ennetada terrorismi ja sellega seotud tegevust, kaasa arvatud selle rahastamist, ning võidelda selle vastu, ning ootab ettepanekut haldusmeetmete (näiteks terrorismis kahtlustatavate isikute rahaliste vahendite külmutamine) raamistikute kehtestamiseks ELi toimimise lepingu artikli 75 kohaselt; palub lisaks – väljudes sisejulgeoleku strateegia raamistikust – komisjonil ja liikmesriikidel kaaluda terrorismiohvrite käsitlevate eri õigusaktide vastuvõtmist, et tunnistada probleemi avalikku iseloomu, ning kaasata neisse üksikasjalikumad sätted, mis tagavad piisava kaitse, toe ja tunnustuse;
15. peab äärmiselt tähtsaks võidelda otsustavalt keskkonna-, majandus- ja ettevõtete kuritegevuse vastu, mille mõju on ELi kodanike elamistingimustele eriti kahjulik, eeskätt kriisiajal; peab sellega seoses kahetsusväärseks mõnede liikmesriikide poolt võetud

meetmeid, mille eesmärk on kergendada karistusi kõnealustes valdkondades toime pandud rikkumiste eest; rõhutab lisaks kõnealuseid valdkondi puudutavate ettepanekute ja mõnede vähem tõsiste kuritegude stigmatiseerimise vastukäivust;

16. tunneb heameelt selle üle, et võitlus küberkuritegevuse vastu on seatud sisejulgeoleku strateegias prioriteediks, ning rõhutab ennetamisele keskendumise tähtsust; võtab teadmiseks komisjoni lubaduse töötada 2012. aastal välja kõikehõlmav Euroopa internetiturvalisuse strateegia ning toetab seda; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ratifitseeriks küberkuritegevust käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni;
17. kordab, et ELi politsei- ja õiguslase koostöö tõhustamine, sealhulgas Europoli ja Eurojusti raames ning asjakohase koolituse abil, on nõuetekohase sisejulgeoleku strateegia seisukohalt ülioluline ning see peab hõlmama nii liikmesriikide pädevaid asutusi kui ka ELi institutsioone ja ameteid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles seadma seda sisejulgeoleku strateegia prioriteediks; nõuab ka sobivaid ja järjekindlaid õiguslikke vahendeid, mis lihtsustavad tõendite kasutamist;
18. rõhutab ÜJKP missioonide panust õigusriigi põhimõtete järgimise edendamisse ning rahu ja julgeoleku säilitamisse ELi naabruses ja kõikjal maailmas, aidates nii vältida riikide kokkuvarisemist ning kaotada piiriülese kuritegeliku ja terroristliku tegevuse turvapaigad;
19. peab kahetsusväärseks, et sellega seoses puudub sisejulgeoleku strateegias ikka veel nõuetekohane õigusmõõde; tuleb kooskõlas Stockholmi programmiga meelde, et tuleb tugevdada vastastikust usaldust, arendades järk-järgult Euroopa õiguskultuuri, mis põhineb õigussüsteemide mitmekesisusel ja Euroopa õiguse ühtsusel, ning et liikmesriikide kohtusüsteemid peaksid olema võimelised tegema sidusat ja tõhusat koostööd, järgides seejuures siseriiklikke õigustraditsioone; usub, et prioriteetide kindlaksmääramist õiguslase koostöö valdkonnas tuleb käsitleda tihedate seoste taustal, mis ühendavad ELi toimimise lepingu V jaotises nimetatud ala – vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala – kõiki mõõtmeid; rõhutab, kui tähtis on nõuetekohaselt rakendada kolmandate riikidega sõlmitud õiguslase koostöö lepinguid;
20. usub, et sise- ja välisjulgeoleku vaheliste seoste seisukohast tuleks veelgi edendada ELi koostööd teiste rahvusvaheliste institutsioonidega, nagu NATO ja OSCE;
21. rõhutab, et terrorismivastane võitlus on sisejulgeoleku strateegias prioriteet, mille eesmärgi ja vahendeid tuleb nõuetekohaselt hinnata, nagu on väljendatud Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2011. aasta resolutsioonis ELi terrorismivastase võitluse poliitika peamiste saavutuste ja edasiste ülesannete kohta; märgib, et rohkem tuleb tähtsustada ennetus- ja kaitsepoliitikat koos vastutuselevõtmise ja reageerimisega; on sellega seoses seisukohal, et tuleb paremini keskenduda sihipärasele õiguskaitse- ja luureandmetest lähtuval tegevusele, millel on tõestatud suutlikkus ennetada terrorirünnakuid ning mida viiakse läbi kooskõlas vajalikkuse, proportsionaalsuse ja põhiõiguste austamise põhimõtetega ning nõuetekohase järelevalve ja aruandekohustuse alusel; tuleb meelde, et see on oluline, kui EL soovib usaldusväärset edendada põhiõigusi nii liidu sees kui ka väljaspool liitu;
22. peab otsustavaks töötada välja ennetusmehhanismid, eelkõige võimaldamaks radikaliseerumise tunnusmärkide või ohtude, sealhulgas vägivaldsest või sõjalisest

ekstremismist tulenevate ohtude varast avastamist; tuletab meelde, kui tähtsad on meetmed, mis on suunatud võitlusele vägivaldse radikaliseerumise vastu ohustatud elanikkonnarühmades, ning ootab ELi radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustiku (mille ülesanne on hõlbustada teadmiste vahetamist, tõsta teadlikkust ja selgitada välja uuenduslikud lahendused) tulevast tööd;

23. tunnustab keskendumist sisejulgeoleku strateegia raames piiride turvalisusele, kuid usub, et piiride haldamine ja inimeste liikuvus ei ole pelgalt julgeolekuküsimused, vaid kuuluvad põhielementidena laiemale poliitilise strateegia juurde, mis hõlmab lisaks julgeolekumõõtmele ka ELi tasandi sisserände-, varjupaiga- ja arengupoliitikat ning poliitikat, mis toetab majandus-, sotsiaalset ja demokraatia arengut ning edendab inimõigusi kolmandates riikides; rõhutab lisaks, et julgeoleku taotlemisel tuleb toetuda liidu saavutustele, see tähendab õigusele liidu piires vabalt liikuda;
24. kordab, et tähtis on tagada liikmesriikide meetmete kooskõlastamine välispiiride haldamisel, ning rõhutab, et vaba liikumise hõlbustamiseks ning välispiiridel tugevama solidaarsuse ja julgeoleku saavutamiseks on vältimatu tihe koostöö ELiga piirnevate naaberriikidega; rõhutab, et integreeritud piirihalduse järkjärgulise kasutuselevõtu eesmärk peaks olema lihtsustada reisimist;
25. on seepärast seisukohal, et sisejulgeoleku strateegia peaks kajastama suuremal määral Stockholmi programmi tulevikupilti, ning peab otstarbekaks koostada enne 2013. aasta lõppu Stockholmi programmi parlamendipoolne vahekokkuvõtte eesmärgiga hinnata programmi strateegilisi, seadusandlikke ja finantsprioriteete; on ka seisukohal, et täiendavat hindamist on vaja asjakohaste Euroopa Liidu ametitega (Europol, Eurojust ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik) seoses, mida praegu viiakse kooskõlla Lissaboni lepinguga, ning muude ametite ja organite osas; tuletab meelde, et ametite meetmed ja tegevus peavad olema kooskõlas nende rakendamist ja toimimist käsitlevates otsustes määratletud volitustega ning kinni pidama demokraatlikest väärtustest ja põhimõtetest ning ELi põhiõiguste hartas sätestatud vabadustest ja põhiõigustest;
26. tuletab meelde, et isikuandmete töötlemine ja kogumine sisejulgeoleku strateegia raames peab olema igas olukorras kooskõlas ELi andmekaitse põhimõtetega, eeskätt vajalikkuse, proportsionaalsuse ja õiguspärasuse põhimõtetega, ning kõnealuse valdkonna asjakohaste ELi õigusaktidega; kiidab heaks komisjoni 25. jaanuaril 2012. aastal esitatud andmekaitsealased ettepanekud, kuid on arvamusel, et ettepanek võtta vastu kriminaalasjades tehtavat õigusalast koostööd ja õiguskaitset käsitlev direktiiv peab olema auahnem ning pakkuma tugevamat kaitset, eelkõige profileerimist ja automatiseeritud töötlemist käsitlevates sätetes;
27. kinnitab sellega seoses veel kord vajadust teostada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud ametite üle nõuetekohast demokraatlikku järelevalvet ja hinnata nende tööd, et vältida nende asutustega seoses ohtu, et piir poliitiliste nõuannete ja tegeliku poliitikakujundamise vahel hägustub;
28. nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning komisjon esitaksid oma ettepaneku – mis oli kavandatud 2011. aastaks – solidaarsusklausli rakendamise kohta, millega ei tohiks dubleerida olemasolevaid algatusi, vaid tuleks määratleda raamistik olemasolevate ELi ja riiklike vahendite, sealhulgas ÜJKP

kasutamiseks ja kooskõlastamiseks ELi toimimise lepingu artiklis 222 osutatud olukordades; on seisukohal, et üksnes kõigi liikmesriikide vahel solidaarsusklausli rakendamisega kaasnevate täieulatuslike võimaluste abil on EL valmis ennetama kõiki ohte, mis on suunatud ühe või mitme liikmesriigi julgeolekule, ning neile ohtudele turvalisel ja kooskõlastatud viisil reageerima;

29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

14.3.2012

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia kohta
(2010/2308(INI))

Arvamuse koostaja: Ana Gomes

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et sisejulgeoleku strateegias nimetatud peamistel ühistel ohtudel – eriti organiseeritud kuritegevusel, terrorismil ja radikaliseerumisel, küberkuritegevusel, korruptsioonil ja piirivalvega seotud probleemidel – on lahutamatu välis- ja sisemõõde ning mis tahes vastutegevuse tulemuslikkuse tagab ainult kooskõlastatus ja järjekindlus mõlemal rindel; samuti on peamiselt väliskoostöö vahendite raames käsitletud desarmeerimise, tuumarelva leviku tõkestamise, keemilise, bioloogilise, kiirgus- ja tuumaohu ning ebaseadusliku kauplemisega seotud elulise tähtsusega meetmetel sisejulgeolekule vaieldamatu mõju;
2. kutsub seetõttu komisjoni üles koostama teatist, milles nähakse ette suunised selle kohta, kuidas oleks kõige parem vormistada Euroopa julgeolekustrateegia välis- ja sisemõõtme ning sisejulgeoleku strateegia seos valdkondi ühendavateks eesmärkideks ja tulemuslikuks poliitikaks ning eeldab, et see kajastub ka läbivaadatud Euroopa julgeolekustrateegias; rõhutab, et ELi julgeoleku sise- ja välisaspektide sidusus ja omavaheline täiendavus on ELi julgeolekueesmärkide eduka täitmise seisukohalt otsustavalt tähtis;
3. toonitab, et tähtis on käsitleda ELi julgeolekustrateegiat terviklikult, võttes aluseks inimeste julgeoleku tervikliku kontseptsiooni, mis on seotud inimõiguste, vabaduse, demokraatia, õigusriigi põhimõtte, hea valitsemistava ja rahuga;
4. kinnitab veel kord, et EL peab kaasama oma suhetesse kolmandate riikidega laiahaardelise inimeste julgeoleku aspekti, eelkõige piirivalve, rände ja meresõiduturvalisuse valdkonnas ning organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja inimkaubanduse vastases võitluses, samuti riikide nõrkuse või vähese arengu vastu võitlemise valdkonnas;

5. kordab araabia kevade järelmõjusid silmas pidades, et ELi sisejulgeolek on lahutamatult seotud liidu naaberriikide julgeolekuolukorraga; rõhutab eriti Euroopa naabruspoliitika (Vahemere Liit, idapartnerlus, Musta mere sünergia) tähtsust ELi välispoliitikas ning kutsub sellega seoses komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles edendama ELi ja liidu naaberriikide koostööt, et tegeleda koos meie ühiste julgeolekuprobleemidega;
6. on seisukohal, et tõhustatud koostööd muude julgeolekustrateegia eest vastutavate rahvusvaheliste institutsioonidega, nagu NATO ja OSCE, tuleks veelgi soodustada;
7. tunnustab edusamme, mida on alates Euroopa välisteenistuse loomisest tehtud sise- ja välisjulgeoleku kooskõlastamisel poliitika- ja julgeolekukomitee (PJK) ja sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee (COSI) delegaatide korrapärase mitteametlike kohtumistega, sise- ja välisjulgeoleku valdkonna tõhustatud koostöö töömeetoditega, nõukogu järelmõjudega terrorismivastase poliitika sise- ja välispektide kohta, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse ühiste töödokumentidega ÜJKP ning vabaduse, turvalisuse ja õigusega seotud toimijate ja küberruumi kohta, samuti komisjoni ja Euroopa välisteenistuse talituste vaheliste rühmade loomisega;
8. kutsub siiski liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti, nõukogu ja komisjoni üles tugevdama kooskõlastusmehhanisme vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonna pädevate komiteede, töörühmade, talituste ja ametite ning Euroopa välisteenistuse, k.a ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika alla kuuluvate missioonide ja operatsioonide vahel, kasutades eelkõige ära ELi vaatluskeskuse uut võimekust, et pakkuda kõigile asjaosalistele ühiseid strateegilisi analüüse, ohuhinnanguid ning õigeaegset teavet;
9. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti, nõukogu ja komisjoni üles tagama, et kiiresti rakendataks ÜJKP ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala seoste tugevdamist käsitlevat tegevuskava, mis võeti hiljuti vastu PJK ja COSI liikmete kohtumisel;
10. rõhutab vajadust tagada tõhusad ja püsivad sidemed Euroopa julgeoleku sise- ja välismõõtme vahel ÜVJP tegevuse ja prioriteetide seisukohalt olulistes küsimustes, nagu ülemaailmne desarmeerimine, tuumarelvade leviku tõkestamine, keemilised, bioloogilised, radioloogilised ja tuumaohud ELis ning väljaspool ELi, terrorismi ja radikaliseerumise vastane võitlus Euroopa territooriumil ja väljaspool ning küberjulgeolek; on seepärast seisukohal, et ELi julgeolekustrateegia sise- ja välismõõtme kooskõlastamine peaks hõlmama talituste, asutuste, piirkondlike ja temaatiliste üksuste ning asjaomaste komisjoni ja Euroopa välisteenistuse talituste tihedat ja tõhusat omavahelist liigendamist, et tagada ÜVJPD silmas pidades strateegia tõhusus ja sidusus;
11. nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident tagaks ÜVJP/ÜJKP üldise poliitilise ühtsuse, edendades komisjoni ja Euroopa välisteenistuse asjaomaste talituste kooskõlastatud tegevust, et hoida ära töö ja ülesannete tarbetu dubleerimine, eeskätt valdkondades, mis on otseselt seotud ELi-siseste ja -väliste julgeolekuküsimustega;
12. nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident tagaks, et sisejulgeolekuohtusid, muuhulgas neid, mida nõukogu on

nimetanud organiseeritud ja rasket rahvusvahelist kuritegevust käsitleva ELi poliitikatsükli raames, ELi välistegevuse meetmetes ja vahendites nõuetekohaselt arvesse võetaks ning nendega nimetatud meetmete ja vahendite abil piisavalt tegeldaks; rõhutab, et peamised vahendid sise- ja välisjulgeoleku seostamiseks on korrapärased poliitilise julgeoleku dialoogid kolmandate riikidega, läbirääkimised julgeolekukoostööd käsitlevate klauslite üle rahvusvahelistes lepingutes, piiravad meetmed, välisabi vahendite strateegiline kavandamine, välisasjade nõukogu ning PJK ja kõikide ÜVJP töörühmade alaline juhatamine; kutsub kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles tagama, et inimõigusi, humanitaarõigust, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet käsitlevaid Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid võetakse ELi välistegevuses nõuetekohaselt arvesse;

13. rõhutab ÜJKP missioonide panust õigusriigi põhimõtete tugevdamisse ning rahu ja julgeoleku säilitamisse ELi naaberriikides ja kõikjal maailmas, aidates vältida riikide allakäiku ning kaotada piiriülese kuritegeliku ja terroristliku tegevuse turvapaigad; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tunnustaksid ÜJKP panust sisejulgeolekus, võttes oma poliitsei- ja kohtusüsteemides vastu siseriiklikud strateegiad ning tagades vajaduse korral osalemise ÜJKP missioonidel;
14. rõhutab Euroopa välisteenistuse vajadust töötada koos Europoliga, et kaasata sisejulgeoleku eksperte, eriti politsei ja õigusriigi eksperte, ning vajaduse korral nimetada neid ka ELi delegatsioonidesse, et kuna see annab võimaluse tulemuslikult praktiseerida ELi julgeolekustrateegia sise- ja välismõõtme paremat kooskõlastamist; seetõttu rõhutab, et teabe vahetamine ja ressursside jagamine vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala toetavate ametitega – Europoli, Eurojusti ja Frontexiga – oleks väga kasulik;
15. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti ning nõukogu looma asjakohaseid mehhanisme terrorismivastase võitluse välisaspektide töörühma (COTER) kogemuste kasutamiseks, et tagada terrorismivastase võitluse valdkonnas suurem sidusus, ning kaaluma COTERi juhtimise üleandmist Euroopa välisteenistusele, nõuab sellega seoses ka liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ning terrorismivastase võitluse koordinaatori tihedat koostööd ja omavahelist konsulteerimist;
16. nõuab Euroopa Parlamendi tõhusamat järelevalvet ELi sisejulgeoleku strateegia raames; tuletab seoses sellega meelde Euroopa Parlamendi rolli raskete julgeoleku- ja seadusrikkumiste avastamisel, mis tulenesid ELi valitsuste koostööst George W. Bushi administratsiooni hallatava erakorraliste üleviimiste programmiga; rõhutab, kui oluline on demokraatlik kontroll, mida Euroopa Parlament koostöös riikide parlamentidega ELi sise- ja välisjulgeoleku valdkonnas üldiselt rakendada saab;
17. on seisukohal, et liikmesriikide luureteenistuste vahel on vaja suuremat koostööd, mis võib olla otsustavalt tähtis ennetamise ja reageerimise mehhanismide õigeaegseks kasutuselevõtmiseks, kui ELi või mõne liikmesriigi turvalisus ja julgeolek ohtu satub; teeb sellega seoses ettepaneku, et Euroopa Parlament moodustaks koos liikmesriikide parlamentidega eridelegatsiooni Euroopa luureteenistuste analüüsigegevuse demokraatlikuks järelevalveks;
18. peab kiiduväärseks komisjoni ettepanekut koostada teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogramm Horisont 2020, milles ühendatakse tsiviil- ja

militaarvõimekus ülesannetes, mis ulatuvad kodanikukaitsest humanitaarabi, piirihalduse ja rahuvalveni; palub komisjonil, Euroopa välisteenistusel ja liikmesriikidel kavandatud eelhankemenetlust edasi arendada, et tugevdada sise- ja välisjulgeoleku seoseid sisulise ja sidusa tsiviil- ja militaarvõimekusega;

19. kinnitab veel kord oma nõuet tugevdada ELi suutlikkust reageerida looduslikele ja inimese põhjustatud katastroofidele, mis võivad mõjutada inimeste turvalisust ja elutähtsat infrastruktuuri nii ELis kui ka väljaspool, ning väljendab heameelt komisjoni ettepanekute üle muuta selle nimel ELi kodanikukaitse õigusakte;
20. nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning komisjon esitaksid oma ettepaneku – mis oli kavandatud 2011. aastaks – solidaarsusklausli rakendamise kohta, millega ei tohi dubleerida olemasolevaid algatusi, vaid tuleb määratleda raamistik olemasolevate ELi ja riiklike vahendite, k.a ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kasutamiseks ja kooskõlastamiseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 222 osutatud olukordades; on seisukohal, et üksnes liikmesriikide solidaarsusklausli rakendamisega kaasnevate täieulatuslike võimaluste abil on EL valmis ennetama kõiki ohte, mis on suunatud ühe või mitme liikmesriigi julgeolekule, ning neile ohtudele turvalisel ja kooskõlastatud viisil reageerima.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	12.3.2012						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">50</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">11</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	50	-:	11	0:	0
+:	50						
-:	11						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Libor Rouček, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin, Boris Zala						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Laima Liucija Andrikiene, Véronique De Keyser, Barbara Lochbihler, Monica Luisa Macovei, Carmen Romero López, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Hannes Swoboda, Indrek Tarand, Ivo Vajgl						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Philippe Boulland						

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	12.4.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 47 -: 2 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Rita Borsellino, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Juan Fernando López Aguilar, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu, Nuno Melo, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alexander Alvaro, Vilija Blinkevičiūtė, Birgit Collin-Langen, Cornelis de Jong, Franziska Keller, Ádám Kósa, Antonio Masip Hidalgo, Hubert Pirker, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Bogusław Sonik
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Giles Chichester, Zita Gurmai